

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 10ης Ιουλίου 2001

για την ενδοκοινοτική κινητικότητα των σπουδαστών, των επιμορφωμένων ατόμων, των εθελοντών, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών

(2001/613/ΕΚ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως τα άρθρα 149 παράγραφος 4 και 150 παράγραφος 4,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁽²⁾,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Η διακρατική κινητικότητα των προσώπων συμβάλλει στην άνθηση των διαφόρων εθνικών πολιτισμών και επιτρέπει στους ενδιαφερομένους να εμπλουτίσουν το προσωπικά τους πολιτισμικά και επαγγελματικά βιώματα και στο σύνολο της ευρωπαϊκής κοινωνίας να επωφεληθεί αναλόγως· η πείρα αυτή αποδεικνύει ακόμα πιο αναγκαία στο πλαίσιο των σημερινών περιορισμένων προοπτικών απασχόλησης και σε μια αγορά εργασίας που απαιτεί περισσότερη ευελιξία και ικανότητα προσαρμογής στις αλλαγές.
- (2) Η κινητικότητα των σπουδαστών, των επιμορφωμένων ατόμων, των εθελοντών, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών –είτε στο πλαίσιο των κοινοτικών προγραμμάτων είτε έξω από αυτό– εντάσσεται στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων η οποία αποτελεί μια από τις θεμελιώδεις ελευθερίες οι οποίες προστατεύονται από τη συνθήκη· τα δικαιώματα της ελεύθερης κυκλοφορίας και της ελεύθερης διαμονής αναγνωρίζονται για κάθε πολίτη της Ένωσης υπό τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 18 της συνθήκης.
- (3) Η οδηγία 68/360/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 1968 περί καταργήσεως των περιορισμών στη διακίνηση και στη διαμονή των εργαζομένων των κρατών μελών και των οικογενειών τους στο εσωτερικό της Κοινότητας⁽⁴⁾, αναγνωρίζει το δικαίωμα διαμονής των μισθωτών εργαζομένων και των μελών της οικογένειάς τους· η οδηγία 93/96/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 1993 σχετικά με το δικαίωμα διαμονής των σπουδαστών⁽⁵⁾ υποχρεώνει τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν το δικαίωμα διαμονής για κάθε σπουδαστή υπήκοο άλλου κράτους μέλους, ο οποίος γίνεται δεκτός σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και στον (στην) σύζυγό του και στα συντηρούμενα τέκνα τους οι οποίοι δεν έχουν αυτό το δικαίωμα βάσει άλλης διάταξης του κοινοτικού δικαίου· εξάλλου, η οδηγία 90/364/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1990 σχετικά με το δικαίωμα διαμονής⁽⁶⁾ αναγνωρίζει γενικότερα το δικαίωμα διαμονής στους πολίτες της Ένωσης υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

⁽¹⁾ ΕΕ C 168 της 16.6.2000, σ. 25.

⁽²⁾ ΕΕ C 317 της 6.11.2000, σ. 53.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 5ης Οκτωβρίου 2000 (δεν δημοσιεύθηκε ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 19ης Ιανουαρίου 2001, (ΕΕ C 70 της 2.3.2001, σ. 1), απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Μαΐου 2001 (δεν δημοσιεύθηκε ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2001.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 257 της 19.10.1968, σ. 13· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 1994.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 317 της 18.12.1993, σ. 59.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 180 της 13.7.1990, σ. 26.

- (4) Η κινητικότητα των σπουδαστών, των επιμορφωμένων ατόμων, των εθελοντών, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών εντάσσεται επίσης στο πλαίσιο της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 12 της συνθήκης. Η αρχή αυτή εφαρμόζεται στους τομείς που καλύπτει η συνθήκη, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου. Συνεπώς εφαρμόζεται και στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας.
- (5) Το Συμβούλιο και οι εκπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών, που συνήλθαν σε επίπεδο κορυφής στη Νίκαια στις 14 Δεκεμβρίου 2000 ⁽¹⁾, ενέκριναν ψήφισμα που προβλέπει Σχέδιο Δράσης για την κινητικότητα, το οποίο εγκρίθηκε επίσης στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας.
- (6) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας ⁽²⁾, ισχύει εν μέρει και για τους σπουδαστές βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 307/1999 του Συμβουλίου ⁽³⁾.
- (7) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1968, περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό της Κοινότητας ⁽⁴⁾, προβλέπει την ίση μεταχείριση των μισθωτών εργαζομένων και των μελών της οικογένειάς τους οι οποίοι έχουν ασκήσει το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία, όσον αφορά την πρόσβαση στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση.
- (8) Η αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων για την πρόσβαση σε νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα, όπως αυτό του εκπαιδευτικού, καθώς και για την άσκηση αυτών, διέπεται στην Κοινότητα από το γενικό σύστημα που καθιερώθηκε από τις οδηγίες 89/48/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ και 92/51/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁶⁾.
- (9) Το ψήφισμα του Συμβουλίου της 3ης Δεκεμβρίου 1992 ⁽⁷⁾ σχετικά με τη διαφάνεια των τυπικών προσόντων και εκείνο της 15ης Ιουλίου 1996 ⁽⁸⁾ σχετικά με τη διαφάνεια των πιστοποιητικών επαγγελματικής εκπαίδευσης καλούν την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την βελτίωση της αμοιβαίας κατανόησης των συστημάτων προσόντων στα διάφορα κράτη μέλη και των ιδίων των προσόντων, καθιστώντας τα σαφέστερα και πιο κατανοητά και συνεπώς πιο διαφανή. Εξάλλου, ιδρύθηκε ένα ευρωπαϊκό φόρουμ στον τομέα της διαφάνειας των επαγγελματικών προσόντων, προκειμένου να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις για την υλοποίηση αυτών των ψηφισμάτων. Οι πρώτες προτάσεις του υποβλήθηκαν τον Φεβρουάριο του 2000.
- (10) Η συμμετοχή των νέων σε εθελοντικές διεθνικές δραστηριότητες συμβάλλει στο μελλοντικό επαγγελματικό προσανατολισμό τους, προωθεί την ανάπτυξη των κοινωνικών τους προσόντων και την ισορροπημένη τους ενσωμάτωση στην κοινωνία, συνεισφέροντας έτσι στην ανάπτυξη ενεργών πολιτών· επιπλέον, δεδομένου ότι η εθελοντική δραστηριότητα συνιστά σαφώς μη κερδοσκοπική και μη αμειβόμενη δραστηριότητα αλληλεγγύης, δεν είναι σκόπιμο να εξομοιώνεται από την εθνική νομοθεσία με μισθωτή απασχόληση.
- (11) Το Συμβούλιο ζήτησε εξάλλου από την Επιτροπή να μελετήσει τη δυνατότητα εθελοντικής υλοποίησης ενός ευρωπαϊκού συμπληρώματος των διπλωμάτων προκειμένου να δημιουργηθεί συνέργεια μεταξύ της ακαδημαϊκής και της επαγγελματικής αναγνώρισης ⁽⁹⁾. Οι εργασίες που πραγματοποίησε για το σκοπό αυτό η Επιτροπή από κοινού με το Συμβούλιο της Ευρώπης και με την UNESCO ολοκληρώθηκαν και σύντομα θα ακολουθήσει εκστρατεία ευαισθητοποίησης.
- (12) Παρά τις προαναφερθείσες διατάξεις, στο Πράσινο Βιβλίο «Εκπαίδευση, κατάρτιση, έρευνα: τα εμπόδια στη διακρατική κινητικότητα» που εξέδωσε η Επιτροπή τον Οκτώβριο του 1996, διαπιστώνεται η ύπαρξη εμποδίων στην κινητικότητα. Οι διαφορές μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά το καθεστώς του σπουδαστή, του επιμορφωμένου ατόμου, του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτή, και ιδίως οι διαφορές στις διατάξεις σχετικά με το δικαίωμα διαμονής, το εργατικό δίκαιο και την κοινωνική ασφάλιση ή φορολογία, αποτελούν εμπόδιο για την κινητικότητα. Ομοίως, το γεγονός ότι δεν αναγνωρίζεται η ιδιαιτερότητα της εθελοντικής υπηρεσίας αποτελεί εμπόδιο στην κινητικότητα των εθελοντών.
- (13) Οι επιχειρούντες να υλοποιήσουν την κινητικότητα στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας, ιδίως δε οι σπουδαστές, τα επιμορφωμένα άτομα, οι εθελοντές καθώς και οι εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτές, αποθαρρύνονται συχνά από τα πολυάριθμα εμπόδια που αντιμετωπίζουν, όπως αποδεικνύουν οι αναφορές τους προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο· εν προκειμένω, η Κοινότητα θα πρέπει να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των πολιτών της όσον αφορά την κινητικότητα σε θέματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

⁽¹⁾ ΕΕ C 371 της 23.12.2000, σ. 4.

⁽²⁾ ΕΕ L 149 της 5.7.1971, σελ. 2· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1399/1999 (ΕΕ L 164 της 30.6.1999, σελ. 1).

⁽³⁾ ΕΕ L 38 της 12.2.1999, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 257 της 19.10.1968, σελ. 2· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2434/92 (ΕΕ L 245 της 26.8.1992, σελ. 1).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 19 της 24.1.1989, σ. 16.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 209 της 24.7.1992, σ. 25· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2000/5/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 54 της 26.2.2000, σ. 42).

⁽⁷⁾ ΕΕ C 49 της 19.2.1993, σ. 1.

⁽⁸⁾ ΕΕ C 224 της 1.8.1996, σ. 7.

⁽⁹⁾ ΕΕ C 195 της 6.7.1996, σ. 6.

- (14) Στο πλαίσιο του άρθρου 293 της συνθήκης, που καλεί τα κράτη μέλη να διεξάγουν, μεταξύ άλλων, διμερείς διαπραγματεύσεις, εφόσον είναι αναγκαίο, για να εξασφαλίσουν προς όφελος των υπηκόων τους την κατάρτιση της διπλής φορολογίας εντός της Κοινότητας, υπενθυμίζεται ότι αυτό το δίκτυο διμερών συμβάσεων δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη, με αποτέλεσμα να εξακολουθούν να υφίστανται εμπόδια στην κινητικότητα.
- (15) Το Πράσινο Βιβλίο πρότεινε σειρά αξόνων δράσης για την άρση αυτών των εμποδίων, οι οποίοι εγκρίθηκαν, σε μεγάλο βαθμό, στο πλαίσιο των συζητήσεων που οργανώθηκαν σχετικά σε όλα τα κράτη μέλη· είναι, συνεπώς, αναγκαίο να αρθούν αυτά τα εμπόδια στην κινητικότητα· θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες των περισσότερων μειονεκτικών και ευάλωτων ομάδων, όπως τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- (16) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας της 23ης και 24ης Μαρτίου 2000 εκφράσθηκε υπέρ της κινητικότητας ως θεμελιώδους στοιχείου μέσα στη νέα κοινωνία της γνώσης και στο πλαίσιο της προώθησης της δια βίου κατάρτισης· κάλεσε τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο και την Επιτροπή:
- να λάβουν τα αναγκαία μέτρα αρμοδιότητός τους προκειμένου να ενθαρρύνουν την κινητικότητα των φοιτητών, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών, ειδικότερα μέσω της άρσης των κωλυμάτων, μέσω της αυξημένης διαφάνειας στην αναγνώριση των προσόντων και των περιόδων σπουδών και κατάρτισης, καθώς και μέσω ειδικών μέτρων για την κατάρτιση των εμποδίων στην κινητικότητα των εκπαιδευτικών μέχρι το 2002,
 - να δημιουργήσουν κοινό ευρωπαϊκό πρότυπο βιογραφικών σημειωμάτων προκειμένου να διευκολυνθεί η κινητικότητα βοηθώντας τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κέντρα κατάρτισης και τους εργαζόμενους να αξιολογούν καλύτερα τις αποκτηθείσες γνώσεις.
- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει εξάλλου καλέσει το Συμβούλιο και την Επιτροπή να μελετήσουν τη δημιουργία ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων για τις δυνατότητες απασχόλησης και μαθητείας, η οποία μπορεί να διευκολύνει την κινητικότητα, βελτιώνοντας παράλληλα την απασχολησιμότητα και μειώνοντας το έλλειμμα προσόντων.
- (17) Η κινητικότητα ευνοεί τη γνωριμία με νέες πολιτιστικές και κοινωνικές πραγματικότητες· πρέπει συνεπώς να διευκολυνθεί η πολιτιστική προετοιμασία και η απόκτηση βασικών γνώσεων όσον αφορά τον τρόπο ζωής και εκμάθησης και τις ισχύουσες πρακτικές εργασίας στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, καθώς και η ομαλή επιστροφή, κυρίως εκπαιδευόμενων στη διαπολιτισμικότητα τα κατάλληλα άτομα επαφής των ομάδων στόχων (καθηγητές και διοικητικούς υπαλλήλους των πανεπιστημίων, εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές αρμόδιους για την επαγγελματική κατάρτιση, εκπαιδευτικούς και διευθυντές σχολείων, προσωπικό των οργανώσεων ανταλλαγής, τόσο κατ' οίκον όσο και στις χώρες υποδοχής), να ενθαρρυνθούν δε τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι φορείς κατάρτισης να ορίσουν προσωπικό αρμόδιο προσωπικό για το συντονισμό και τη διευκόλυνση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης των εν λόγω ατόμων.
- (18) Η παρούσα σύσταση διατυπώνεται σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5, στο βαθμό που απαιτείται κοινοτική δράση, η οποία συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών, για την άρση των εμποδίων στην κινητικότητα· σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να τονιστεί ότι η κινητικότητα απαιτεί κοινοτική παρέμβαση, λόγω του ότι παρουσιάζει, ως εκ της φύσεώς της, διακρατικές πτυχές· η παρούσα σύσταση διατυπώνεται επίσης σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου δεδομένου ότι δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων.
- (19) Η παρούσα σύσταση αποβλέπει στην ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών σε θέματα κινητικότητας, με υποστήριξη των δράσεών τους και πλήρη σεβασμό των εκ της εθνικής νομοθεσίας αρμοδιοτήτων τους, ιδίως όσον αφορά την υλοποίηση των προσκλήσεων που περιέχει.
- (20) Η παρούσα σύσταση αφορά τους υπηκόους κρατών μελών που επιθυμούν να αποκτήσουν εμπειρία σε άλλο κράτος μέλος από εκείνο της καταγωγής τους· ωστόσο, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, δήλωσε σαφώς ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να εξασφαλίσει «ισότιμη μεταχείριση στους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην επικράτεια κράτους μέλους» και ότι μια πιο ενεργητική πολιτική κοινωνικής ένταξης θα πρέπει να έχει ως φιλοδοξία να τους προσφέρει δικαιώματα και να τους επιβάλλει υποχρεώσεις ανάλογες με αυτές των πολιτών της Ένωσης· στους υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα σε ένα κράτος μέλος θα πρέπει να χορηγείται ένα σύνολο δικαιωμάτων κατά το δυνατόν πλησιέστερων προς τα δικαιώματα των οποίων απολαύουν οι πολίτες της Ένωσης.

(21) Η συμμετοχή στα κοινοτικά προγράμματα σχετικά με την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη νεολαία είναι ανοικτή στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που συμμετέχουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και τις συνδεδεμένες Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΑΕ), σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στις ευρωπαϊκές συμφωνίες, στα συμπληρωματικά πρωτόκολλα τους και στις αποφάσεις των αντίστοιχων συμβουλίων σύνδεσης, στην Κύπρο, τη Μάλτα και την Τουρκία· για το σκοπό αυτό η παρούσα σύσταση θα πρέπει να γνωστοποιηθεί σε αυτές τις χώρες και να διευκολυνθεί η κινητικότητα των υπηκόων αυτών των χωρών οι οποίοι, στο πλαίσιο ενός κοινοτικού προγράμματος, πραγματοποιούν σπουδές ή κατάρτιση, συμμετέχουν σε εθελοντικές δραστηριότητες ή πραγματοποιούν δραστηριότητα εκπαιδευτικού ή εκπαιδευτού εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(22) Τα κοινοτικά προγράμματα, μεταξύ των οποίων και τα προαναφερθέντα, επέτρεψαν να αναπτυχθούν σε κοινοτικό επίπεδο ορθές πρακτικές και σημαντικά εργαλεία που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της κινητικότητας των σπουδαστών, των επιμορφωμένων ατόμων, των εθελοντών, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών· θα πρέπει να επιδιωχθεί η ευρύτερη δυνατή αξιοποίηση των πρακτικών και εργαλείων αυτών,

I. ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ στα κράτη μέλη:

1. Κοινά μέτρα για όλες τις κατηγορίες ατόμων που αφορά η παρούσα σύσταση:

α) να λάβουν τα μέτρα που κρίνουν κατάλληλα ώστε να αρθούν τα νομικά και διοικητικά εμπόδια στην κινητικότητα των προσώπων που αρχίζουν σε άλλο κράτος μέλος κύκλο σπουδών, περίοδο επαγγελματικής κατάρτισης, εθελοντική δραστηριότητα, δραστηριότητα εκπαιδευτικού ή εκπαιδευτού, ιδίως στο πλαίσιο κοινοτικών προγραμμάτων (ιδίως Σωκράτης, Leonardo da Vinci, Νεολαία) ή και εκτός του πλαισίου αυτού· να προωθήσουν, σε συνεργασία με την Επιτροπή, την ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών που αφορούν τη διακρατική κινητικότητα των ενδιαφερόμενων ατόμων καθώς και τις διάφορες πτυχές της παρούσας σύστασης,

β) να λάβουν τα μέτρα που κρίνουν κατάλληλα προκειμένου να αμβλύνουν τα γλωσσικά και πολιτιστικά εμπόδια, λ.χ.:

— να ενθαρρύνουν την εκμάθηση τουλάχιστον δύο κοινοτικών γλωσσών και να ευαισθητοποιήσουν τους νέους, ιδίως ως προς την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης και το σεβασμό των πολιτιστικών και κοινωνικών διαφορών,

— να ενθαρρύνουν τη γλωσσική και πολιτιστική προετοιμασία πριν από κάθε μέτρο κινητικότητας,

γ) να προωθήσουν την ανάπτυξη διάφορων μηχανισμών χρηματοδοτικής στήριξης της κινητικότητας (επιδόματα, υποτροφίες, επιχορηγήσεις, δάνεια, κ.λπ.), και ιδίως:

— να διευκολύνουν τη δυνατότητα μεταφοράς των υποτροφιών και των εθνικών ενισχύσεων,

— να λάβουν τα δέοντα μέτρα ώστε να διευκολυνθούν και να απλουστευθούν οι διαδικασίες μεταφοράς και πληρωμής στο εξωτερικό των υποτροφιών και των λοιπών ενισχύσεων,

δ) να λάβουν τα δέοντα μέτρα ώστε να προωθήσουν έναν ευρωπαϊκό χώρο τυπικών προσόντων, δηλαδή να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να αποδείξουν στις αρμόδιες αρχές του κράτους καταγωγής τους, ιδίως ακαδημαϊκές και επαγγελματικές, τους τίτλους και την εμπειρία που απέκτησαν στο κράτος υποδοχής. Αυτό θα μπορούσε να γίνει με την προώθηση των στόχων των ψηφισμάτων του 1992 και του 1996 σχετικά με τη διαφάνεια των τυπικών προσόντων και των πιστοποιητικών κατάρτισης, με την ενθάρρυνση της χρήσης του εγγράφου «Ευρωπαϊκό Βιβλιάριο κατάρτισης (Europass-formation)» που προβλέπεται στην απόφαση 1999/51/ΕΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1998 για την προώθηση των ευρωπαϊκών περιόδων εναλλασόμενης κατάρτισης⁽¹⁾, συμπεριλαμβανομένης της μαθητείας, καθώς και του ευρωπαϊκού συμπληρώματος διπλωμάτων, καθώς και με την υλοποίηση των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας, της 23ης και 24ης Μαρτίου 2000, ιδίως με την κατάρτιση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου βασικών προσόντων και ενός κοινού ευρωπαϊκού υποδείγματος βιογραφικού σημειώματος.

ε) να εξετάσουν σε ποιό βαθμό τα άτομα που αφορά η παρούσα σύσταση μπορούν να επωφεληθούν από τους μηχανισμούς στήριξης που παρέχονται στις ίδιες κατηγορίες προσώπων στη χώρα υποδοχής, όπως π.χ. τα χαμηλότερα ναύλα στις δημόσιες συγκοινωνίες, η χρηματική βοήθεια για τη στέγαση και τη διατροφή, η πρόσβαση στις βιβλιοθήκες και τα μουσεία, κ.λπ., εξαιρουμένων των παροχών κοινωνικής ασφάλισης· εν προκειμένω θα πρέπει να μελετηθεί η εισαγωγή μιας «κάρτας ατόμου υπό καθεστώς κινητικότητας».

(¹) ΕΕ L 17 της 22.1.1999, σ. 45.

στ) να συμβάλλουν ώστε οι ενδιαφερόμενοι για την κινητικότητα να έχουν εύκολη πρόσβαση σε κάθε χρήσιμη πληροφορία σχετικά με τις δυνατότητες σπουδών, κατάρτισης, συμμετοχής σε εθελοντική δραστηριότητα, άσκησης δραστηριότητας εκπαιδευτικού ή εκπαιδευτού στα άλλα κράτη μέλη, επεκτείνοντας το έργο των εθνικών κέντρων πληροφόρησης σχετικά με την αναγνώριση ακαδημαϊκών τίτλων, του Ευρωπαϊκού Δικτύου Κέντρων Πληροφόρησης και του Europe Direct, ιδίως όσον αφορά:

- τη βελτίωση της πληροφόρησης σχετικά με τις δυνατότητες και τις προϋποθέσεις πραγμάτωσης της διακρατικής κινητικότητας (ιδίως όσον αφορά τους μηχανισμούς χρηματοδοτικής στήριξης),
- τη μέριμνα ώστε οι πολίτες να έχουν επίγνωση των δικαιωμάτων τους, βάσει του κανονισμού ΕΟΚ αριθ. 1408/71 και των υφισταμένων αμοιβαίων συμφωνιών, όσον αφορά την ασφαλιστική κάλυψη που διαθέτουν για το διάστημα που διαμένουν προσωρινά σε άλλο κράτος μέλος,
- την ενθάρρυνση της κατάρτισης και της τακτικής ενημέρωσης των διοικητικών υπευθύνων, όλων των επιπέδων, ως προς το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της κινητικότητας,
- τη συμμετοχή στις εργασίες δημιουργίας ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων σχετικά με τις δυνατότητες απασχόλησης και μαθητείας, στο πλαίσιο αποκεντρωμένων διαδικασιών, με πλήρη εκμετάλλευση των υφισταμένων δομών και μηχανισμών όπως το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Απασχόλησης (EURES),

ζ) να λάβουν τα δέοντα μέτρα ώστε οι κατηγορίες ατόμων που αφορά η παρούσα σύσταση να μην αποτελούν αντικείμενο διακρίσεων στα κράτη μέλη καταγωγής τους σε σχέση με τις ίδιες κατηγορίες ατόμων που δεν πραγματοποιούν δραστηριότητα διακρατικής κινητικότητας,

η) να λάβουν τα δέοντα μέτρα ώστε να αρθούν τα εμπόδια στην κινητικότητα υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι πραγματοποιούν σπουδές ή κατάρτιση, συμμετέχουν σε εθελοντική εμπειρία, ασκούν δραστηριότητα εκπαιδευτικού ή εκπαιδευτού, στο πλαίσιο κοινοτικού προγράμματος, περιλαμβανομένων των προγραμμάτων Σωκράτης, Leonardo da Vinci και «Νεολαία»,

2. Μέτρα που αφορούν ειδικότερα τους σπουδαστές:

α) να διευκολύνουν την αναγνώριση από το κράτος μέλος καταγωγής, για ακαδημαϊκούς σκοπούς, της περιόδου σπουδών που πραγματοποιήθηκε στο κράτος μέλος υποδοχής· γι' αυτό το σκοπό πρέπει να ενθαρρυνθεί η χρήση του συστήματος ECTS (European Credit Transfer System – Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Ακαδημαϊκών Μονάδων) το οποίο, βασιζόμενο στη διαφάνεια των προγραμμάτων σπουδών, εγγυάται την αναγνώριση των ακαδημαϊκών γνώσεων χάρη σε σύμβαση που συνάπτεται εκ των προτέρων μεταξύ του σπουδαστή και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων των χωρών καταγωγής και υποδοχής,

β) επί πλέον, να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι αποφάσεις των αρμόδιων αρχών σε θέματα ακαδημαϊκής αναγνώρισης να λαμβάνονται μέσα σε εύλογες προθεσμίες, να είναι αιτιολογημένες και να επιδέχονται διοικητικής ή/και δικαστικής προσφυγής,

γ) να ενθαρρύνουν τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να εκδίδουν συμπληρωματικό ευρωπαϊκό πιστοποιητικό ως διοικητικό παράρτημα του διπλώματος, με το οποίο θα περιγράφονται οι σπουδές που πραγματοποιήθηκαν ώστε να διευκολυνθεί η αναγνώρισή τους,

δ) να ενθαρρύνουν μαθητές και σπουδαστές να πραγματοποιούν ένα μέρος των σπουδών τους σε άλλο κράτος μέλος, και να διευκολύνουν την αναγνώριση των περιόδων σπουδών τις οποίες οι μαθητές και σπουδαστές ολοκλήρωσαν σε άλλο κράτος μέλος,

ε) να λάβουν ή να ενθαρρύνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι σπουδαστές να μπορούν να προσάγουν ευκολότερα την απόδειξη ότι διαθέτουν υγειονομική κάλυψη ή αντίστοιχη ασφάλιση προκειμένου να λάβουν την άδεια παραμονής,

στ) να διευκολύνουν την ένταξη (ακαδημαϊκός προσανατολισμός, ψυχοπαιδαγωγική βοήθεια, κτλ.) του μετακινούμενου σπουδαστή στο εκπαιδευτικό σύστημα του κράτους μέλους υποδοχής καθώς και την επανένταξή του στο εκπαιδευτικό σύστημα του κράτους μέλους καταγωγής του, όπως αυτό συμβαίνει και στο πλαίσιο του προγράμματος Σωκράτης,

3. Μέτρα που αφορούν ειδικότερα τα επιμορφωμένα άτομα:

α) να προωθήσουν τον συνυπολογισμό, στο κράτος μέλος καταγωγής, της κατάρτισης που αποδεδειγμένως πραγματοποιήθηκε στο κράτος μέλος υποδοχής· για το σκοπό αυτό, πρέπει να ενθαρρυνθεί η χρήση μεταξύ άλλων του «Ευρωπαϊκού Βιβλιαρίου κατάρτισης (Europass-formation)»,

β) να ενθαρρύνουν την χρήση πιο διαφανών υποδειγμάτων για τα πιστοποιητικά επαγγελματικής κατάρτισης που αναφέρονται στο ψήφισμα του 1996 σχετικά με τη διαφάνεια των πιστοποιητικών επαγγελματικής εκπαίδευσης, καθώς και στις προτάσεις που υπέβαλε το Ευρωπαϊκό φόρουμ στον τομέα της διαφάνειας των επαγγελματικών προσόντων, προκειμένου:

— να χορηγείται, μαζί με τα επίσημα εθνικά πιστοποιητικά, η μετάφρασή τους ή/και συμπληρωματικό ευρωπαϊκό πιστοποιητικό,

— να ορίσουν εθνικά σημεία αναφοράς, αρμόδια να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τα εθνικά επαγγελματικά προσόντα,

γ) να λάβουν τα δέοντα μέτρα, σύμφωνα με την κοινοτική και την εθνική τους νομοθεσία, ώστε τα άτομα που μεταβαίνουν σε άλλο κράτος μέλος για να παρακολουθήσουν αναγνωρισμένη κατάρτιση να μην υφίστανται εξαιτίας της μετακίνησής τους διακρίσεις όσον αφορά τη σχετική κοινωνική προστασία, περιλαμβανομένων των απαιτούμενων διοικητικών διατυπώσεων, όπως λ.χ. ιατρική περίθαλψη και άλλοι συναφείς τομείς,

δ) να λάβουν τα δέοντα διοικητικά μέτρα ώστε να διευκολύνουν τη συγκέντρωση αποδείξεων ότι το άτομο που πραγματοποιεί περίοδο κατάρτισης σε άλλο κράτος μέλος διαθέτει όντως επαρκείς πόρους, όπως προβλέπεται στην οδηγία 90/364/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

4. Μέτρα που αφορούν ειδικότερα τους εθελοντές:

α) να μεριμνήσουν ώστε οι εθνικές νομοθετικές και διοικητικές ρυθμίσεις να λαμβάνουν υπόψη την ιδιαιτερότητα της εθελοντικής δραστηριότητας,

β) να προωθήσουν το συνυπολογισμό, στο κράτος μέλος καταγωγής, της εθελοντικής δραστηριότητας που πραγματοποιήθηκε στο κράτος μέλος υποδοχής, μέσω μιας βεβαίωσης συμμετοχής των ατόμων στα σχέδια εθελοντικής υπηρεσίας, η οποία θα περιγράφει την αποκτηθείσα πείρα, στο πλαίσιο του στόχου της υλοποίησης ενός κοινού ευρωπαϊκού υποδείγματος βιογραφικού σημειώματος,

γ) να λάβουν τα δέοντα μέτρα, σύμφωνα με την κοινοτική και την εθνική τους νομοθεσία, ώστε οι εθελοντές και οι οικογένειές τους να μην υφίστανται διακρίσεις λόγω της κινητικότητας όσον αφορά τη σχετική κοινωνική προστασία, όπως λ.χ. την ιατρική περίθαλψη και την κοινωνική πρόνοια,

δ) να λάβουν τα δέοντα μέτρα, στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας, ώστε η εγκεκριμένη εθελοντική δραστηριότητα να μην εξομοιώνεται με μισθωτή απασχόληση.

5. Μέτρα που αφορούν ειδικότερα τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές:

α) να λάβουν όσο είναι δυνατόν υπόψη τα προβλήματα των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών που πραγματοποιούν δραστηριότητες κινητικότητας περιορισμένης διάρκειας, που υπόκεινται στις νομοθεσίες πλειόνων κρατών μελών, και να ενθαρρύνουν τη σχετική συνεργασία,

β) να λάβουν τα δέοντα μέτρα ώστε να διευκολύνουν την κινητικότητα των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών προς ένα άλλο κράτος μέλος, λ.χ.:

— προβλέποντας μηχανισμούς αναπλήρωσης των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών που βρίσκονται σε ευρωπαϊκή κινητικότητα,

— μεριμνώντας για τη δημιουργία μηχανισμών που διευκολύνουν την ένταξή τους στο ίδρυμα υποδοχής,

— εξετάζοντας το ενδεχόμενο της εισαγωγής ευρωπαϊκών περιόδων κατάρτισης, σύμφωνα με διαδικασίες καθοριζόμενες σε εθνικό επίπεδο, που διευκολύνουν την κινητικότητα,

γ) να ενθαρρύνουν την εισαγωγή ευρωπαϊκής διάστασης στο επαγγελματικό περιβάλλον των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, ιδίως:

— στο περιεχόμενο των προγραμμάτων επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών,

— ενθαρρύνοντας τις επαφές μεταξύ των κέντρων επιμόρφωσης εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, που βρίσκονται σε άλλα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων με τις ανταλλαγές και τις περιόδους πρακτικής άσκησης σε άλλο κράτος μέλος,

δ) να προωθήσουν τον συνυπολογισμό της εμπειρίας ευρωπαϊκής κινητικότητας ως ενός από τα στοιχεία της σταδιοδρομίας των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών,

II. ΚΑΛΟΥΝ τα κράτη μέλη:

- να συντάξουν και να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή, εντός δύο ετών από την έγκριση της παρούσας σύστασης, και εφ' εξής ανά διετία, έκθεση απολογισμού όσον αφορά τη δράση που ανέλαβαν σε ανταπόκριση στις προαναφερθείσες συστάσεις και στο Σχέδιο Δράσης για την κινητικότητα.

III. ΚΑΛΟΥΝ την Επιτροπή:

- α) να συγκροτήσει ομάδα εμπειρογνομόνων όπου θα εκπροσωπούνται όλα τα κράτη μέλη και θα περιλαμβάνει τους υπαλλήλους που θα είναι υπεύθυνοι για το συντονισμό, σε εθνικό επίπεδο, της εφαρμογής των συστάσεων αυτών και των μέτρων του Σχεδίου Δράσης για την κινητικότητα, προς ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών,
- β) να συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους στο πλαίσιο, μεταξύ άλλων, του Ευρωπαϊκού Φόρουμ για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή ορθών πληροφοριών και εμπειριών όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων της παρούσας σύστασης,
- γ) να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών το αργότερο δύο χρόνια και έξι μήνες μετά την έκδοση της παρούσας σύστασης, και εφ' εξής ανά διετία, αναλυτική περίληψη των εκθέσεων των κρατών μελών που αναφέρονται στο ως άνω μέρος II και να περιλαμβάνει στην εν λόγω περίληψη αναφορά στους τομείς δραστηριότητας όπου ενδεχομένως απαιτείται κοινοτική δράση για την πλαισίωση των μέτρων που έχουν λάβει τα κράτη μέλη,
- δ) να μελετήσει τις διαδικασίες της εισαγωγής μιας κάρτας μαθητή/σπουδαστή/επιμορφωμένου ατόμου/εθελοντή στο πλαίσιο της Κοινότητας, που θα επιτρέπει στον κάτοχό της διάφορες εκπτώσεις κατά την περίοδο της κινητικότητάς του,
- ε) να καταρτίσει προτάσεις για τη βελτίωση της συνεργασίας σε θέματα προώθησης της διαφάνειας των προσόντων, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση στο Europass των τρίτων χωρών που συμμετέχουν σε κοινοτικά προγράμματα, καθώς και σε θέματα τίτλων ολοκλήρωσης της επαγγελματικής κατάρτισης,
- στ) να μελετήσει τα μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ώστε να διεξάγεται ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις δυνατότητες εκπαίδευσης, κατάρτισης, συμμετοχής σε εθελοντική δραστηριότητα, άσκησης δραστηριότητας εκπαιδευτικού ή εκπαιδευτή στα άλλα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 10 Ιουλίου 2001.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η Πρόεδρος

N. FONTAINE

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

D. REYNDEERS

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ

Η παρούσα σύσταση δεν αφορά τα άτομα που αναφέρονται κατωτέρω παρά μόνον στο βαθμό που μετακινούνται από ένα κράτος (κράτος καταγωγής) σ' ένα άλλο κράτος (κράτος υποδοχής) για μια προσωρινή διαμονή και επιστρέφουν στο κράτος καταγωγής στο τέλος της διαμονής τους. Τα εν λόγω άτομα διατηρούν τη νόμιμη κατοικία τους στο κράτος καταγωγής, όπως αυτή ορίζεται σύμφωνα με τη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους.

I. Σπουδαστές

Τα άτομα που φοιτούν σε εκπαιδευτικά ιδρύματα όπως αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 149 παράγραφος 2 τρίτη περίπτωση της συνθήκης,

II. Επιμορφούμενα άτομα

Τα άτομα τα οποία, ανεξάρτητα από την ηλικία τους και την επαγγελματική τους κατάσταση, ακολουθούν πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης, οποιοδήποτε επιπέδου, συμπεριλαμβανομένης της ανωτάτης παιδείας,

III. Εθελοντές

Τα άτομα, ιδιαίτερα τα άτομα νεαρής ηλικίας, τα οποία, στο πλαίσιο της «Ευρωπαϊκής εθελοντικής υπηρεσίας» του κοινοτικού προγράμματος «Νεολαία» ή στο πλαίσιο διακρατικών σχεδίων εθελοντικής υπηρεσίας παρομοίων με εκείνα της «Ευρωπαϊκής εθελοντικής υπηρεσίας», αναλαμβάνουν συγκεκριμένη, μη κερδοσκοπική και μη αμειβόμενη δραστηριότητα αλληλεγγύης, η οποία τα βοηθά να αποκτήσουν κοινωνικές και προσωπικές ικανότητες,

IV. Διδάσκοντες

Τα άτομα που διδάσκουν σε εκπαιδευτικά ιδρύματα όπως αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 149 παράγραφος 2 τρίτη περίπτωση της συνθήκης,

V. Εκπαιδευτές

Τα άτομα που παρέχουν κατάρτιση στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή ιδρυμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, όπως εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 150 παράγραφος 2 τέταρτη περίπτωση της συνθήκης ΕΚ, ή/και στο πλαίσιο κέντρων μαθητείας ή επιχειρήσεων.
